

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobců: **1) nezl. N. S., nar.,**
 2) nezl. R. S., nar.,
 3) nezl. M. F., nar.,
 všichni zastoupeni matkou M. S., nar. ,
 všichni státní příslušnost Ukrajina,
 bytem ,

všichni zastoupeni advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským,
Ph.D.,
sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační**
politiky
 sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2018, č. j. OAM-499/ZA-ZA14-K01-PD1-2014, ze dne 24. 9. 2018, č. j. OAM-500/ZA-ZA14-K01-PD1-2014 a ze dne 24. 9. 2018, č. j. OAM-501/ZA-ZA14-K01-PD1-2014,

takto:

I. Žaloby se zamítají.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce č. 1 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2018, č. j. OAM-499/ZA-ZA14-K01-PD1-2014, žalobce č. 2 zrušení

rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2018 č. j. OAM-500/ZA-ZA14-K01-PD1-2014 a žalobce č. 3 zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2018 č. j. OAM-501/ZA-ZA14-K01-PD1-2014, jimiž bylo rozhodnuto, že podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „zákon o azylu“) se doplňková ochrana neprodlužuje. Žalobci žádají o přiznání odkladného účinku.

2. Žalobci shodně namítají nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro prodloužení doplňkové ochrany. Správní orgán podle nich nedodržel zásadu materiální pravdy, neboť nesprávně vyložil skutkový stav a dovozuje nesprávné závěry.
3. Žalovaný podle žalobců porušil rovněž zásadu legitimního očekávání, neboť mají za to, že v jejich případě existují zákonem předvídané podmínky, vzhledem ke kterým by bylo až nehumánní neudělit doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu. Zejména zdůrazňují, že doplňkovou ochranu obdrželi v roce 2015, přičemž okolnosti v jejich vlasti ani jejich subjektivní se nezměnily natolik, aby bylo možné doplňkovou ochranu neprodloužit. Při návratu do vlasti by jejich rodina neměla zázemí ani finanční prostředky. Podle žalobců hrozí zásah do jejich práv dle čl. 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte. Mezinárodní ochrana je sice dočasný prostředek, avšak v dosud poskytnuté době nebylo objektivně možné zajistit žalobcům jinou formou pobytového oprávnění, mj. z důvodů průtahů řízení v pobytové záležitosti jejich matky.
4. Správní orgán podle žalobců nedostatečně šetřil, nakolik jim hrozí nebezpečí, nakolik je skutečně hrozící a zda by zde mohlo dojít k porušení mezinárodněprávních závazků. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí neuvedl, který z těchto prvků není u žalobců naplněn.
5. Druhou námitku žalobci vznášejí ohledně porušení § 23c písm. c) zákona o azylu, protože správní orgán nevycházel při rozhodování z dostatečně přesných informací. Napadené rozhodnutí považují za nepřezkoumatelné a nezákonné, neboť nebyl zjištěn stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) a rozhodnutí ani nebere v potaz aktuální vývoj situace. Žalovaný se zaměřil výhradně na hodnocení situace na Ukrajině, opomenul však zhodnotit konkrétní případ žalobců. Žalobci se domnívají, že rozhodnutí je ve vztahu k § 14a zákona o azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a to zejména z důvodu nedostatečného odůvodnění ohledně toho, k jakým konkrétním změnám mělo u žalobců dojít, kromě toho, že jsou starší, když sami žalobci žádnou změnu v případném hrozícím nebezpečí nevnímají. K neprodloužení doplňkové ochrany podle § 53a odst. 4 zákona o azylu žalobci uvedli, že ze všeho, co bylo v rámci správního řízení zjištěno, plyne, že žalobci mají důvodné obavy z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy. Žalobci též poukazují na to, že s ohledem na situaci na Ukrajině reálně hrozí, že oni ani matka nebudou moci profitovat ze sociální a hospodářské ochrany a podpory státu tak, jak se domnívá žalovaný. Navíc i v ČR je matka žalobců odkázána na sociální podporu. Podle žalobců pak žalovaný pouze na základě skutečnosti, že jsou starší, vyhodnotil, že tato snižuje riziko hrozící újmy.
6. Žalobci dále namítají, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný si opatřil podklady, na jejichž základě však učinil nesprávný závěr o tom, že důvody pro udělení doplňkové ochrany pominuly, přičemž žalobci konstatují porušení § 53a odst. 4, § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu a § 3 a § 68 správního řádu. Situace v zemi původu se podle žalobců opět zhoršuje a v rámci správního řízení nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že důvod doplňkové ochrany již netrvá. Žalobci č. 1 a 2 rovněž napadají relevanci prohlášení jejich otce pro vycestování dětí. Z tohoto prohlášení nelze podle nich v žádném případě dovozovat, že by matka byla s otcem v pravidelném kontaktu nebo že by se dalo spolehnout na finanční plnění z jeho strany, nevypovídá rovněž nic o tom, jak by to bylo v případě návratu dětí do vlasti. Dle žalobců je navíc potřeba nahlížet na toto prohlášení

optikou, že otec se v minulosti na výchově ani finančním zajištění dětí nepodílel. V ČR jí naopak pomáhá partner - otec nejmladšího dítěte, po kterém nelze spravedlivě požadovat opuštění ČR. K tomu žalobce č. 3, o jehož otce se jedná, uvádí, že pokud správní orgán dospěl k závěru, že se v ČR může matka spolehnout na podporu jeho otce, je nutné podotknout, že se jedná o podporu náhodnou a vynucovanou matkou žalobce, což by podle něj na území Ukrajiny nebylo možné. Vycestování otce je podle žalobce č. 3 nemožné, neboť by tím ohrozil své pobytové oprávnění. Krátké návštěvy by též nebyly řešením. Otec se navíc podle něj v minulosti na jeho výchově ani materiálním zajištění nepodílel, byť k tomu je ze zákona a povinen, nebyl toho schopen. Naopak vystavil matku situaci, že byla nucena jít na ulici a žádat o azyl. Ocitla se v materiální nouzi a měla psychické obtíže, tím poškodila své pobytové řízení, což poškozuje i žalobce. Dále je potřeba přihlédnout také k tomu, že i kdyby matka našetřila prostředky na vycestování na Ukrajinu, výdaje na zajištění života by byly ještě mnohem vyšší. Matka žalobců si na území Ukrajiny těžko najde zaměstnání. Žalobci upozorňují na aktuální situaci na Ukrajině, kde podle jejich informací stále dochází k ozbrojenému konfliktu. Žalobci jsou v ČR integrováni a mají zde veškeré zázemí. Na Ukrajině naopak nic nemají, v tomto ohledu zasahuje napadené rozhodnutí do jejich soukromého a rodinného života a je v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech. Pokud správní orgán neshledal důvody pro prodloužení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, měl podle nich povinnost zkoumat, zda zde nejsou dány jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

7. Žalovaný se nejprve vyjádřil k návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku a tento návrh shledal jako bezdůvodný pro nadbytečnost, neboť napadená rozhodnutí odkladný účinek již ze zákona mají, o čemž byli žalobci poučeni.
8. Žalovaný nesouhlasí s obsahem námitek žalob. Při rozhodování zohlednil všechna tvrzení uvedená žalobci, respektive jejich matkou, a přihlédl k nim, vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a své rozhodnutí náležitě odůvodnil. Důvody pro prodloužení doplňkové ochrany žalobců shledány nebyly. Žalovaný uvádí, že žalobcům byla doplňková ochrana udělena podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť jejich vycestování mohlo být v rozporu s mezinárodními závazky ČR, nikoli tedy, jak uvedli žalobci, dle § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany bylo posouzení reálných možností matky za špatné bezpečnostní, politické a ekonomické situace na Ukrajině. Žalovaný rovněž popírá, že by se dostatečně nezabýval aktuální situací na Ukrajině nebo že by daný stav banalizoval. Zohlednil však mimo jiné judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že se na Ukrajině nejedná o totální konflikt, neboť ten probíhá pouze v určitých oblastech Ukrajiny. I v případech, kdy žadatel pochází z dotčené oblasti, je navíc možné situaci řešit vnitřním přesídlením. Dle žalovaného se situace na Ukrajině uklidnila, kdy všechny oblasti kromě Luhanské a Doněcké, jsou považovány za bezpečné, a to včetně Ivano-Frankovské oblasti, odkud rodina pochází. Poukázal dále na změnu v osobní situaci matky, která s ohledem na věk dětí se již může zapojit do pracovního procesu a najít si na Ukrajině práci. Posoudil i další okolnosti, jako zdravotní stav dětí, apod. Matce může finančně vypomoci otec nejmladšího dítěte nebo bývalý manžel. Taktéž žalovaný konstatuje, že uvedený souhlas s pobytem dětí a závazek hradit výdaje prokazuje, že otec starších dětí o ně jeví alespoň nějaký zájem.
9. Žalovaný popírá, že by byl povinen v souvislosti s žádostí o prodloužení doplňkové ochrany zkoumat i další azylově relevantní důvody. S těmi se již vypořádal v předchozích rozhodnutích, proti kterým mohli žalobci podat žalobu, což však neučinili. Žalovaný dále odmítá, že by rozhodnutí zasahovala do soukromého a rodinného života žalobců. Odkazuje přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Doplňuje, že v případě doplňkové ochrany

se jedná o institut povahou dočasný, který nezajišťuje jistotu trvalého pobytového statusu. Žalovaný navrhl zamítnutí žalob jako nedůvodných.

10. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
11. Žalobci prostřednictvím své matky jako zákonné zástupkyně podali dne 2. 10. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Důvodem podání žádosti byla špatná situace rodiny, konkrétně nemožnost matky najít si na Ukrajině zaměstnání a problémy s bývalým manželem, a dále obavy z politického a bezpečnostního vývoje na Ukrajině. Žalovaný rozhodnutími ze dne 16. 2. 2015 žalobcům udělil doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Žalovaný zjišťoval možné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, kdy důvod k udělení azylu ani doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, § 14a odst. 2 písm. a) až c) neshledal, neboť nebylo zjištěno, že by žalobcům v případě návratu hrozilo nebezpečí vážné újmy z důvodu probíhajícího konfliktu.
12. Žalovaný však shledal naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. To odůvodnil tak, že bylo nezbytné přihlédnout ke skutečnosti, že se žalobci na území ČR dostali do situace, která nebyla jejich vlastním rozhodnutím a kterou nemohli nijak ovlivnit, rovněž bylo třeba vzít v úvahu situaci matky, konkrétně žalovaný posoudil její reálnou možnost pečovat o žalobce za tehdy špatné bezpečnostní a ekonomické situace na Ukrajině s tím, že matka nemá ve vlasti žádné zázemí, bývalý manžel a otec má problémy s alkoholem, matka zemřela, prarodiče ze strany bývalého manžela jsou již staří a sami vyžadují péči, nemůže se obrátit ani na svého bratra. Žalovaný uvedl, že za tehdejší situace na Ukrajině by mohlo hrozit, že si matka nebude schopna najít práci, nebylo proto možné vyloučit, že by se následně nebyla s to postarat o své tři děti, kdy žalobci by tímto mohli být vystaveni nepřiměřenému tlaku, který by mohl ohrozit jejich zdravý psychosociální vývoj, zdraví a život. Lze uzavřít, že vycestování matky a dětí, na Ukrajinu, by mohlo být v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
13. Matka žalobců podala dne 15. 2. 2017 žádost o prodloužení doplňkové ochrany žalobců, jako důvod uvedla nezměněnou situaci rodiny, žalobci jsou závislí na péči matky, bývalý manžel se o své děti nezajímá a nijak na ně nepřispívá. Při pohovoru matka uvedla, že žalobci jsou v ČR plně integrováni, chodí do školy a jsou na výjimky zdraví. Stará se o ně matka, bývalý manžel se se staršími dětmi téměř nevidá, pouze komunikují přes telefon. S otcem nejmladšího dítěte již sice nežije, ale na dítě občasně přispívá a vídají se často. Zázemí mají žalobci vytvořeno v ČR, včetně veškerých sociálních vazeb. Matka nepodnikla žádné kroky, kterými by legalizovala pobyt dcery a staršího syna na základě zákona o pobytu cizinců, neboť zjistila, že aby mohl být pobyt udělen, musela by nejprve mít ona sama, což zatím nemá. V případě nejmladšího dítěte má jeho otec v ČR povolen trvalý pobyt, proto se snažili vyřídit dítěti pobytové oprávnění, avšak neúspěšně. Při seznámení s podklady doplnila, že jí odmítli žádost o trvalý pobyt z důvodu, že vydělává málo peněz, od roku 2016 podniká.
14. Žalovaný dne 24. 9. 2018 vydal rozhodnutí, kterými dle § 53a odst. 4 zákona o azylu neprodloužil doplňkovou ochranu žalobců. Za účelem posouzení bezpečnostní situace na Ukrajině si obstaral podklady, jejichž výčet uvedl na straně 3 napadeného rozhodnutí v případě rozhodnutí žalobce. 3 na stranách 3 a 4), přičemž se jedná zejména o podklady z let 2017 a 2018. Na stranách 4 – 6 rozhodnutí se žalovaný věnoval analýze podkladů a podrobně uvedl, jaká zjištění na jejich základě učinil.
15. Následně se žalovaný zabýval individuální situací žalobců. Uvedl, že v době vydání rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany žalobcům docházelo dle tehdy shromážděných informací nejen k ozbrojeným střetům v Doněcké a Luhanské oblasti, ale ohroženy byly i další oblasti, neboť hrozilo, že se konflikt rozšíří i do dalších oblastí Ukrajiny, což bylo

potvrzeno zprávami o tehdy nestálé situaci v zemi původu žalobců a rovněž na to tehdy poukazovala i matka. Za naprosto zásadní žalovaný považuje fakt, že se situace od roku 2014 na Ukrajině podstatným způsobem prokazatelně zlepšila, jak dokládají nově obstarané podklady. Vládu v zemi převzala prozápadní vláda, konflikt na části území žalovaný nepopírá, avšak na podkladě dostupných informací je možné učinit závěr, že naprostá většina Ukrajiny je bezpečná, stabilizovaná a umožňuje bezpečný návrat rodiny do země. K tomu žalovaný pro úplnost podotkl, že si je vědom, že doplňková ochrana byla žalobcům udělena začátkem roku 2015, tedy již v době, kdy dle nových informací se situace na Ukrajině již zlepšila. V době předchozího rozhodnutí však ještě neměl z důvodu krátké doby, která od změn uplynula, k dispozici informace, které by tamější překotné změny dokládaly, a nemohl proto jednoznačně konstatovat, že poměry na Ukrajině umožňují návrat matky s dětmi.

16. Žalovaný svou argumentaci ohledně bezpečného návratu na Ukrajinu dále podpořil závěry o změně osobní situace na straně celé rodiny. Matka je předně nyní již schopná si najít zaměstnání, neboť pominula nestabilní a nevyzpytatelná situace v zemi. K tomu se přidává skutečnost, že všechny tři děti jsou nyní již starší (v době rozhodování žalovaného, tedy v roce 2018, konkrétně X, X a X let), matka neuvedla žádné dlouhodobé významné zdravotní omezení či problémy, nejstarší dcera jí navíc již vypomáhá. Objektivně neexistuje dle žalovaného překážka, pro kterou by nemohla být matka výdělečně činná. Může navíc využít i případné podpory ze strany sociálního systému a může se též o pomoc obrátit na další rodinné příslušníky, konkrétně jejího bratra či bývalého manžela. Podporu může matka hledat též u otce mladšího syna. Ten jí sice dle jejích předchozích tvrzení měl vypomáhat, avšak žalovaný konstatoval, že z tvrzení při novém pohovoru vyplynulo, že se díky němu dostala rodina do špatné situace, konkrétně skončila na ulici a matka byla nucena žádat o azyl. Pokud však matka uvádí, že občasně na syna přispívá, může tak činit i nadále při jejich návratu na Ukrajinu. Závěrem žalovaný dodal, že matka má rovněž možnost jí i dětem legalizovat pobyt na území ČR skrze mechanismy zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, pokud splní příslušné podmínky.
17. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadená rozhodnutí a jim předcházející řízení v mezích žalobci uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloby nejsou důvodné.
18. Soud ve věci rozhodl při jednání na návrh žalobců.
19. Návrhem na přiznání odkladného účinku se soud nezabýval, neboť tento zde je dán ze zákona.
20. Podle § 14a zákona o azylu: „(1) *Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.* (2) *Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*“
21. Podle § 14b zákona o azylu: „(1) *Rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení*

rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. (2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany, b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let. (3) Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci. (4) V případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.“

22. Podle § 23c písm. c) zákona o azylu: „Podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.“
23. Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu: „Osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.“
24. Soud úvodem konstatuje, že neshledal v postupu žalovaného deficitu. Pokud jde o porušení zásady materiální pravdy, žalovaný skutkový stav vyhodnotil adekvátně. Lze poznamenat, že „[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Správní orgán rozhodující ve věci mezinárodní ochrany musí podle závěrů vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74, při osobních pohovorech postupovat tak, aby žadateli o udělení mezinárodní ochrany umožnil předložit v úplnosti důvody své žádosti (§ 23 zákona o azylu). Žalovaný se zabýval všemi tvrzeními žalobců a zároveň sám zjišťoval veškeré potřebné skutečnosti.
25. Žalovaný přezkoumatelným způsobem dovedl závěry, které srozumitelným způsobem odůvodnil, přičemž odůvodnění rozhodnutí zcela odpovídá požadavkům dle § 68 odst. 3 správního řádu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012-57, uvedl: „Je třeba zároveň uvést, že konkrétní podobu výrokové části rozhodnutí, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návěti) a výrok (enunciát), zákon výslovně nestanoví. (...) Často správní orgány (ostatně i soudy, srov. též § 54 odst. 2 s. ř. s. a § 157 odst. 1 o. s. ř.) koncipují výrokovou část ze syntaktického hlediska jako jedinou

větu, v jejíž uvozovací části sdělí označení správního orgánu, účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a předmět řízení; tato část končí slovy „rozhodl takto“ (případně „vydal toto rozhodnutí“) a dvojtečkou. Po tomto návěti (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návěti a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.“ (bod 16) V posuzovaném případě bylo z napadených rozhodnutí jednoznačně seznatelné, jaký byl předmět řízení, jakým způsobem o něm bylo rozhodnuto a podle jakých právních ustanovení, neboť výrok napadeného rozhodnutí zněl ve všech třech případech shodně: „podle § 53a odst. 4 zákona o azylu se doplňková ochrana neprodlužuje.“

26. Jádrem žalob je důraz na skutečnost, že se poměry na Ukrajině ani osobní poměry žalobců nezměnily, z čehož žalobci dovozují, že by jim měla být doplňková ochrana prodloužena.
27. Žalovaný v roce 2015 v případě žalobců shledal důvodnost udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Má-li nyní prodloužení doplňkové ochrany odepřít, musí prokázat zásadní změnu okolností v těch aspektech, jež dříve považoval za klíčové. Žalovaný byl oprávněn doplňkovou ochranu žalobcům neprodloužit, avšak pouze tehdy, pokud dostatečně odůvodnil, z jakého důvodu nebylo dříve možné, aby se žalobci do vlasti vrátili, zatímco nyní to již možné je.
28. Žalobcům byla doplňková ochrana udělena v únoru 2015 dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu z důvodu, že na základě zjištění z podkladů pro rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany nebylo možné vyloučit, že se ozbrojený konflikt, který v zemi propukl, nebude šířit i do dalších oblastí Ukrajiny, neboť v době vydání původního rozhodnutí nebylo možné předvídat následný vývoj konfliktu. Žalovaný proto na pozadí tehdejšího stavu v zemi konstatoval, že není možné s určitostí učinit závěr, že by se matka mohla o děti postarat, a tudíž by mohlo dojít k ohrožení jejich zdravého vývoje, zdraví a života, čímž by mohlo dojít k porušení mezinárodních závazků ČR. Žalovaný zároveň doplnil, že bezpečnostní situace v zemi se sice zlepšuje již od roku 2015, avšak v době původního rozhodnutí ještě takové informace nebyly k dispozici, proto žalobcům udělil doplňkovou ochranu.
29. Zcela jiná situace zde však byla v době vydání napadených rozhodnutí. Matka o prodloužení doplňkové ochrany žalobců požádala v únoru 2017. Žalovaný si pro posouzení aktuální politické a bezpečnostní situace na Ukrajině obstaral podklady, jejichž výčet uvedl na straně 3 (3 a 4) napadených rozhodnutí. Podklady zcela odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Také těmto požadavkům podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují. Podklady jsou z let 2017 a 2018, tedy v době rozhodování (září 2018) byly aktuální. Jedná se zejména o zprávy či informace renomovaných organizací, které se zabývají zkoumáním bezpečnostní situace ve světě a stavem dodržování lidských práv, o jejichž odborné úrovni nelze mít pochybnosti.
30. Z podkladů žalovaný zjistil, že situace na Ukrajině se od doby vydání původního rozhodnutí podstatně změnila. Ozbrojený konflikt, který na Ukrajině probíhá, se soustřeďuje výhradně do jejích východních částí, a to konkrétně pouze do Luhanské a Doněcké oblasti. Naprostá většina území včetně oblasti původu žalobců je bezpečná a pod kontrolou proevropsky orientované vlády. Takovému závěru odpovídá i judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení ze dne 15. 1. 2015 č.j. 7 Azs 265/2014-17), který se ke konfliktu

probíhajícímu v zemi vyjádřil ve smyslu, že jej nelze považovat za tzv. totální konflikt. Není rovněž ani známo, že by se měl konflikt přelévat i do dalších oblastí. Žalovaný proto v souladu s těmito zjištěními vyhodnotil, že v případě návratu rodiny do vlasti již nelze mít za to, že by byla bezpečnostní situace natolik špatná, aby založila nemožnost matky najít si zaměstnání a postarat se o děti, čímž by je ohrozila, a tím by došlo k porušení mezinárodních závazků ČR.

31. Otázkou bezpečnostní situace na Ukrajině se žalovaný vyčerpávajícím způsobem zabýval na stranách 4 – 6 napadených rozhodnutí. Dále se neopomenul zabývat individuální situací žalobců, jejich možným ohrožením v případě návratu na Ukrajinu, jakož i možným porušením mezinárodních závazků ČR. Námitka žalobců ohledně toho, že se žalovaný jejich situací nezabýval a pouze obecně hodnotil situaci v zemi, je proto nepřipadná. Žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí dostatečně zaobíral jak obecně situací v zemi, tak vývojem, kterým Ukrajina prošla od roku 2014 a zohlednil i konkrétní situaci všech žalobců. Námitku ohledně porušení zásady legitimního očekávání, jakož ani námitku ohledně nedostatečného posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany, soud důvodnou neshledal.
32. K namítanému nedostatečnému posouzení změn subjektivních skutečností na straně žalobců a nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí soud uvádí, že tyto skutečnosti v minulosti samy o sobě nezaložily důvod pro udělení doplňkové ochrany, neboť tato byla udělena na pozadí a v kontextu změn v zemi, kdy nebylo možné předvídat politický vývoj na Ukrajině, a hrozilo, že by matka v případě jejího návratu spolu s dětmi nebyla s to se o ně postarat, a v důsledku toho by mohly být ohroženy. V situaci, kdy je bezpečnostní situace na Ukrajině již předvídatelná a doznala takového zlepšení, že již žalobcům nehrozí v případě návratu nebezpečí vážné újmy, tedy za zcela jiných okolností, jsou subjektivní okolnosti jiného významu.
33. Žalovaný se zabýval všemi konkrétními skutečnostmi žalobců, které by mohly mít vliv na prodloužení doplňkové ochrany. Situaci rodiny posuzoval komplexně a zabýval se i možnými ekonomickými a sociálními dopady. Ekonomická migrace nepředstavuje azylově relevantní důvod a nemůže být důvodem ani pro prodloužení doplňkové ochrany. Námitku ohledně nedostatku finančních prostředků soud proto důvodnou neshledal, stejně tak námitku, že žalobci stále pocítují obavy z toho, že reálně hrozí, že si matka nenajde práci a nebude moci čerpat ze sociálního systému. Soud nepopírá, že návratem na Ukrajinu by mohlo dojít k jistému zhoršení životní úrovně rodiny, avšak tato situace již není způsobena nestálostí poměrů na Ukrajině. Jelikož již nedochází k ohrožení žalobců, nedojde ani k porušení mezinárodních závazků ČR, a tedy ani porušení tvrzených čl. 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte.
34. Je pravdou, že žalovaný jako jednu z rozhodných skutečností, které dostaly změn, uvedl vyšší věk dětí. Tomuto závěru však lze jen přisvědčit, neboť žalobci jsou nar. X, X a X a s ohledem na jejich aktuálně vyšší věk je pro matku nyní více reálné najít si zaměstnání, sama ostatně uvedla, že od roku 2016 podniká. Žalovaný správně konstatoval, že si matka může práci najít i na Ukrajině a živit rodinu tam. Matka je zdravá, nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by jí v tom měly bránit. Žalovaný rovněž uvedl, že matka je v ČR částečně odkázána na sociální dávky, nicméně o ty si může požádat i na Ukrajině.
35. Může jí pomoci její sestra, která jí pomáhá i nyní v ČR, její bratr, který aktuálně pracuje v Polsku. Co se týká otců dětí, pak v případě bývalého manžela z výpovědi matky plyne, že otec o děti projevuje alespoň částečný zájem a je s nimi alespoň v telefonickém kontaktu. Jakkoli nejspíše nelze z jeho strany očekávat pravidelnou pomoc, je soud názoru, že tato skutečnost se nijak významně nezmění, pokud by rodina odcestovala na Ukrajinu.
36. Pokud jde o otce mladšího syna, matka do protokolu uvedla, že již partneři nejsou, že se možná dají znovu dohromady, v žalobách starších dětí jej však stále jako partnera zmiňuje.

At' je jeho vztah k matce jakýkoli, nelze pominout, že matka sice v protokolu k žádosti žalobce č. 3 uvedla, že se jejich vztahy se zlepšily, avšak v minulosti měl způsobit materiální problémy rodiny, kdy matka byla dokonce odkázána jít s dětmi na ulici a žádat o azyl. Dle tvrzení matky se sice situace napravila a mladšího syna jeho otec například doprovází do školy, i jej vyzvedává, nelze nicméně s ohledem na jeho minulost říci, že by jejich vztah byl zcela bez problémů. K tomu soud ještě podotýká, že v žalobách ve věci starších dětí je akcentováno, že otec nejmladšího dítěte na území ČR matku všestranně podporuje, v žalobě ve věci nejmladšího dítěte naopak žalobce vyčítá žalovanému, že došel k závěru, že jeho otec jej v ČR podporuje a namítá, že se jedná o pouze náhodnou matkou vynucovanou pomoc. Vzhledem k tomu, že ani sami žalobci neuvádějí v tomto směru stejné informace, není zřejmé, jaká je skutečná míra pomoci ze strany otce mladšího syna. Soud však souhlasí s žalovaným, že pokud matka uvádí, že je otec mladšího syna s dítětem v kontaktu a občasně na něj přispívá, může finančně matku podporovat i po jejím návratu na Ukrajinu. Lze uzavřít, že žalovaný nekonstatoval, jak se domnívají žalobci, že pouze skutečnost, že jsou starší, má za následek neprodloužení jejich doplňkové ochrany, nýbrž posouzení všech subjektivních skutečností se věnoval dostatečně.

37. Neprodloužení doplňkové ochrany ob stojí i ve světle tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy. V rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j.: 9 Azs 5/2009 - 65, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (...) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2001 ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98).“* Žalovaný zjistil, že návrat žalobců do vlasti je možný, nebylo prokázáno, že by nemohli své rodinné vazby realizovat na Ukrajině. Bývalý manžel i otec nejmladšího dítěte jsou ukrajinské státní příslušnosti. Námitka ohledně toho, že nelze po otci nejmladšího dítěte požadovat, aby se odstěhoval do vlasti, je nedůvodná. (Ex)partnerovi matky nic nebrání, aby v ČR zůstal, ale pak bude muset se v případě, že s ní stále žije, od ní přinejmenším dočasně odloučit. Pokud upřednostní společné soužití, může se odstěhovat spolu s ní a dětmi. Případná složitost takové volby však nezakládá porušení mezinárodních závazků ČR.
38. Matka uvedla, že jí byla odmítnuta žádost o trvalý pobyt z důvodu, že málo vydělává. K tomu soud poznamenává, že institut mezinárodní ochrany představuje mimořádný prostředek, který lze uplatnit pouze v odůvodněných případech. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“* Pokud žalobci tvrdí, že mezinárodní ochrana byla jediným prostředkem, jak zajistit pobytové oprávnění mj. z důvodů průtahů řízení v pobytové záležitosti matky, soud uvádí, že matka má možnost sobě i dětem

pobyt v ČR legalizovat, avšak k tomu nelze využívat žádost o mezinárodní ochranu, nýbrž je třeba uplatnit postup v souladu s předpisy cizineckého práva.

39. K námitce, že by žalovaný měl při posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany povinnost zkoumat, zda jsou důvody pro udělení jiné formy mezinárodní ochrany, příkladně humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, soud uvádí, že žalovaný byl povinen zkoumat, zda jsou nadále dány důvody pro udělení doplňkové ochrany z důvodu, pro který byla v minulosti udělena, tedy dle §14 a odst. 2 písm. d), a dále, v případě, že by vyšly najevo skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné se domnívat, že by žalobcům mohlo při návratu hrozit nebezpečí vážné újmy, byl povinen se s těmito skutečnostmi vypořádat a případně na jejich základě doplňkovou ochranu prodloužit i z jiného důvodu. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013 č.j. 6 Azs 15/2013 – 35: „... jestliže během posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (§ 53a odst. 4 zákona o azylu) vyjdou najevo skutečnosti, které by mohly odůvodňovat udělení doplňkové ochrany z jiného důvodu, než pro který byla tato ochrana původně přiznána, pak správní orgán nemůže žádost o prodloužení doplňkové ochrany zamítnout bez toho, že by se argumentačně vypořádal také s možností udělení doplňkové ochrany z onoho jiného (nového) důvodu. V případě kladného posouzení pouze prodlouží doplňkovou ochranu s odvoláním na tento nový důvod.“
40. V průběhu řízení však žádné nové skutečnosti zjištěny nebyly a ani žalobci neuvedli nic, z čeho by bylo možné uvažovat existenci důvodu pro udělení doplňkové ochrany. Situace v zemi se prokazatelně zlepšila a též situace rodiny doznala změn, nejsou zde žádné okolnosti, které by mohly odůvodnit prodloužení doplňkové ochrany. Právo na udělení mezinárodní ochrany nelze bez dalšího ztotožnit s nárokem na lepší, kvalitnější život, nýbrž se jedná o garanci dobrodiní jiného státu v mezní situaci cizince. Taková mezní situace v případě žalobců již dána není. Žalobci se ve skutečnosti domáhají sociální nikoli azylové ochrany, k tomu je však primárně určena země původu.
41. Soud z důvodů shora uvedených žaloby zamítl jako nedůvodné podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
42. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobci ve věci úspěch neměli a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 26. února 2020

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: